

Ny kraft: Endelige tillatelser og utbygging

1. kvartal 2016

Dette er en oversikt over Olje- og energidepartementets (OED), fylkeskommunenes og Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak om konsesjon og konsesjonsfritak for nye kraftprosjekter, og innrapportert oppstart av ny kraftproduksjon. Oversikten omfatter ny vannkraft og vindkraft i Norge, og status for godkjenning av anlegg for elsertifikatordningen. For vannkraftprosjekter skiller det mellom opprusting og utvidelse, små vannkraftverk samt vannkraft over 10 MW.

Spørsmål kan rettes til Seksjon for ressurs og kraftproduksjon i NVE, v/Fredrik Arnesen (tlf. 416 69 694) eller Seming Skau (tlf. 22 95 94 17).

Tillatelser, vedtak og saker til behandling

I første kvartal 2016 ble det gitt endelig tillatelse av OED, NVE eller fylkeskommunen til vann- og vindkraftproduksjon med en samlet forventet årsproduksjon på om lag 0,5 TWh, fordelt på 0,1 TWh vindkraft og 0,4 TWh vannkraft. Det ble gitt endelig avslag til 0,1 TWh vannkraftproduksjon og 0,8 TWh vindkraftproduksjon.

I første kvartal ga myndighetene endelig konsesjon eller konsesjonsfritak til 22 små vannkraftverk med en estimert samlet kraftproduksjon på 156 GWh. I samme periode ga myndighetene samlet sett endelig avslag til 12 søknader om små vannkraftverk.

I første kvartal ga OED konsesjon til Sauland kraftstasjon i Hjartdal kommune med en samlet årsproduksjon på om lag 190 GWh, hvorav en vesentlig del er regulerbar kraft. Utbyggingsprosjektet berører hovedelvene Skogsåa og Hjartdøla, og sistnevnte er tidligere utbygd med flere reguleringsmagasin. Det ble gitt endelig tillatelse til to opprustings- og utvidelsesprosjekter for vannkraft med en samlet produksjonsøkning på 20 GWh.

OED ga endelig konsesjon til Moldalsknuten vindkraftverk på 90 GWh i Sokndal kommune. Videre fikk vindkraftprosjektet Siragrunnen endelig avslag av OED.

Fortsatt trekkes eller stilles en del prosjekter i bero. For første kvartal 2016 tilsvarer dette i overkant av 0,2 TWh vannkraft og 0,4 TWh vindkraft.

I første kvartal er det åpnet revisjonssaker for Kvænangenreguleringen og Skjomenvassdraget.

Samlet produksjonsmengde som nå har endelig tillatelse til å bygge ut er på 18 TWh, fordelt på 12,9 TWh vindkraft og 5,1 TWh vannkraft. Tabellen under viser fylkesvis fordeling av dette potensialet for ny produksjon fordelt på små vannkraftverk, vannkraftverk over 10 MW inkludert opprusting og utvidelse og vindkraftverk. Endringer fra tilsvarende tabell for fjerde kvartal 2015 er ikke sammenlignbar da det er gjort noen oppdateringer i datauttrekket.

Fylke	Små vannkraftverk		Over 10 MW inkludert opprusting og utvidelse		Vindkraft	
	Antall	GWh	Antall	GWh	Antall	GWh
Østfold	2	8				
Akershus	1	5				
Hedmark	7	20	4	98	2	480
Oppland	8	39	4	286		
Buskerud	14	55	5	175		
Vestfold	1	1				
Telemark	22	91	7	249		
Aust-Agder	11	169	3	94		
Vest-Agder	32	145	3	69	3	919
Rogaland	36	211	3	45	20	2624
Hordaland	57	441	6	145	2	147
Sogn og Fjordane	68	631	9	563	5	347
Møre og Romsdal	37	204	4	81	2	1165
Sør-Trøndelag	19	112	2	1	9	3707
Nord-Trøndelag	16	97	1	6	5	983
Nordland	55	544	5	173	4	834
Troms	23	166	3	136	3	843
Finnmark	2	24	1	6	3	825
Totalsum	411	2963	60	2126	58	12874

Byggeaktivitet og idriftsettelse

I første kvartal er det registrert satt i drift to småkraftverk med en samlet årsproduksjon på 29 GWh.

Ved utgangen av første kvartal 2016 er det registrert om lag 2,4 TWh vannkraft som er under bygging, men ikke noe ny vindkraftproduksjon. Om lag halvparten av vannkraftproduksjonen under bygging er knyttet til opprusting og utvidelse av eksisterende vannkraftanlegg.

Godkjenning for elsertifikatsystemet

I elsertifikatsystemet ble det i første kvartal 2016 godkjent 133 nye anlegg, med en samlet årsproduksjon på 1,9 TWh. To av anleggene var vindkraftverk. Per første kvartal 2016 er det til sammen godkjent 4,8 TWh norsk produksjon i elsertifikatsystemet, hvorav nær halvparten inngår i måloppnåelsen på 28,4 TWh.

I tredje kvartal 2015 åpnet NVE opp for søknader innenfor utvidet overgangsordning for elsertifikater. Utvidelsen gjelder fra 1. januar 2016 og omfatter alle nye vannkraftanlegg som har hatt byggestart etter 1. januar 2004. I første kvartal 2016 var det godkjent totalt 2,4 TWh i den norske overgangsordningen.

Tabeller

Tabell A: Endelig konsesjon/fritak	1. kvartal 2016			Sum 2016		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	22	58	156	22	58	156
Opprusting og utvidelse	2	2	20	2	2	20
Vannkraft > 10 MW	1	76	190	1	76	190
Vindkraft	1	45	90	1	45	90
Sum	26	181	456	26	181	456

Tabell A viser hovedtall for saker der det har blitt gitt endelig tillatelse til realisering av kraftproduksjon i løpet av kvartalet og i sum for hele året. Tallene inkluderer vedtak om konsesjonsfritak, men ikke om konsesjonsplikt. Disse tallene inngår i tabell D, såfremt kraftverkene ikke er bygget og satt i drift. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert.

Tabell B: Endelig avslag	1. kvartal 2016			Sum 2016		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	12	25	77	12	25	77
Opprusting og utvidelse	0	0	0	0	0	0
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	0	0	0
Vindkraft	1	200	780	1	200	780
Sum	13	225	857	13	225	857

Tabell B viser hovedtall for saker det er gitt endelig avslag på søknad om tillatelse til realisering av kraftproduksjon. Dette gjelder søknader avsluttet i løpet av kvartalet og i sum for hele året. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert.

Tabell C: Ny produksjon	1. kvartal 2016			Sum 2016		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	2	9	29	2	9	29
Opprusting og utvidelse	0	0	0	0	0	0
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	0	0	0
Vindkraft	0	0	0	0	0	0
Sum	2	9	29	2	9	29

Tabell C viser hovedtall for nye kraftverk som er satt i drift, såfremt NVE har fått melding om dette.

Teknologi	Under bygging			Gitt tillatelse, ikke bygd			Sum endelig tillatelse, ikke idriftsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	48	215	668	411	950	2 963	459	1 164	3 632
Opprusting og utvidelse	16	603	1102	43	365	983	59	968	2 084
Vannkraft > 10 MW	7	233	608	17	384	1 144	24	616	1 752
Vindkraft	0	0	0	58	4 560	12 874	58	4 560	12 874
Sum	71	1 050	2 378	529	6 259	17 963	600	7 309	20 342

Tabell D viser hovedtall for prosjekter som har endelig tillatelse, men som ikke er satt i drift, fordelt på prosjekter under bygging og prosjekter der bygging ikke er startet. For noen prosjekter kan det være igangsatt bygging av bare deler av produksjonen tillatelsen gir rom for. Dataene inkluderer ikke saker som er til klagebehandling.

Tabell E: Totalt antall saker til behandling hos myndighetene, og saker hvor utredningsprogram er fastsatt

Teknologi	Saker til behandling			Utredningsprogram fastsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	408	1 203	3 689	0	0	0
Opprusting og utvidelse	57	902	1 723	1	0	32
Vannkraft > 10 MW	29	873	2 480	1	24	61
Vindkraft	41	4 925	13 826	14	1 889	5 894
Sum	535	7 904	21 718	16	1 913	5 987

Tabell E viser saker som ved utløpet av kvartalet fortsatt er i saksbehandlingsprosess i NVE, OED eller fylkeskommunen, og som ikke har endelig vedtak. Dette inkluderer meldinger, søknader, innstillinger og vedtatte saker som ikke er endelige i form av at de er påklaget. Tabellen inkluderer også saker som er til vurdering av konsesjonsplikt. Noen sakstyper er ikke inkludert. Dette gjelder saker stilt i bero, vindkraftsaker etter havenergiloven, og saker om revisjon av vilkår for vannkraftverk. I tillegg vises saker hvor utredningsprogram er fastsatt. Vær oppmerksom på at saker til behandling omfatter flere stadier og myndigheter i saksbehandlingen.

Tabell F: Elsertifikater	1. kvartal 2016			Sum 2016		
	Antall	MW *	GWh *	Antall	MW *	GWh *
Innkomne søknader				31		
Godkjente anlegg	133		1 872	133		1 872
<i>Av dette: I overgangsordningen</i>				123		1 705
<i>Av dette: Ikke i overgangsordningen</i>				10		130
Avslag	1	3		1	3	

Tabell F viser NVEs vedtak når det gjelder søknad om godkjenning for elsertifikatsystemet. Se også [NVEs nettsider](#) for en prosjektvis oversikt.

* MW- verdier gjelder vises ikke for godkjente anlegg i denne rapporteringen da grunnlagsdata er oppdatert og ikke kan sammenlignes med tidligere rapporter.

Om rapporten

Oversikten er utarbeidet av NVE og blir publisert hvert kvartal. Rapporten viser oppdaterte tall for foregående kvartal og totaltall for kalenderåret. Rapporten publiseres en måned etter kvartalets slutt, for å sikre tid til at klagefrist kan løpe og til kvalitetssikring av tallgrunnlaget.

Oversikten viser summen av endelige tillatelser¹ gitt av energimyndighetene. Et vedtak er endelig enten når NVEs eller fylkeskommunens vedtak ikke påklages eller når OED har gjort vedtak etter klagebehandling eller innstilling. Søknadsprosessen og saksgang varierer noe avhengig av konsesjonstype. Beskrivelse av saksgang for konsesjonssaker kan finnes på [NVEs internettsider](#)².

Tallene i denne oversikten vil ikke direkte kunne sammenlignes med tall for NVEs vedtak isolert sett, fordi NVEs vedtak kan klages inn til OED. En klage gjør at endelig vedtak kommer senere og at utfallet av myndighetenes vurdering kan bli endret.

Informasjonen er basert på NVEs databaser, som også inneholder informasjon om OEDs vedtak. Informasjonen i databasene registreres hovedsakelig manuelt, og det tas forbehold om mulige feil og unøyaktigheter.

Oversikten over utbygd vannkraft er basert på løpende innrapportering fra utbyggerne. Informasjon om anlegg som er under bygging hentes fra flere kilder, særlig godkjenning av detaljplaner, men også fra media og direkte kontakt med utbyggere.

¹ Med "endelig tillatelse" menes endelig konsesjon eller fritak for konsesjonsplikt der vedtaket enten ikke er påklaget eller er ferdig klagebehandlet. Vi gjør oppmerksom på at det kreves ytterligere myndighetsgodkjenning av NVE og/eller andre før et kraftverk kan bygges, avhengig av sakstype.

² <https://www.nve.no/energiforsyning-og-konsesjon/>